

Eu le ofer o ansă de-a rămâne...

Valentin Coereanu

(continuare din pagina 4) Din biroul directoarei au urcat cu toții direct la etaj. Aștept cu sufletul la gură.

N-am fost chemat în sala mare, unde avea loc întâlnirea, până când Noica n-a întrebat unde este muzeograful. Am intrat în sală. Noica și-a scos căciula, mi-a strâns mâna, pătrunzându-mă cu privirea lui plină de recunoștință, după care m-a rugat să notez numărul de pagini al fiecărui caiet. Le răsfoise deja. Ca într-un dicteu automat efectuam ce mi se ceruse.

Am plecat apoi spre Ipotești. Gazdă fiind, am ajuns înaintea oaspetelui. Eram mulțumit că Noica nu se oprise numai la Botoșani. Era lumină de toamnă târzie și o liniște de început de veac.

În sufrageria casei memoriale, Noica s-a scuzat față de ceilalți. *Pe noi o să vă rugăm să ne iertați preț la vreun ceas. Avem de clarificat unele lucruri!* Ne-am așezat. Adusesem din fondul documentar un rând de caiete, precum și cele unsprezece lăsate acum trei ani de domnia sa. Cum unul dintre oficiali continua să vorbească, Noica s-a întors puțin în scaun, întrebându-1: *- Cum ai putut, domnule, să mă întrebi dacă manuscrisele nu sunt cumva simple notițe de școală?! - Ca să vă incit, domnule Noica!* Numai că pe filozof nu-l interesa răspunsul pe care nici nu l-a comentat.

Cu teancul de caiete în față a început confruntarea; câte pagini aveam noi și câte se aflau notate de el într-o mapă cu file îngălbenite, pe a cărei

copertă era scris: *Mișu Eminescu*. Atunci când descoperea că noi aveam mai multe pagini se bucura copilărește: *- Bun, zicea, să vedem mai departe. Mă întrebă, apoi, cu câte un caiet în față, ce conțin diverse pagini. Bun, repeta mulțumit. La urmă am făcut confruntarea cu cele unsprezece caiete lăsate în octombrie 1984. Șase dintre acestea le-a luat chiar atunci înapoi, spunând: Nu mai aveți de-acum nevoie de ele. Pentru moment am rămas surprins; ele fuseseră doar „momeala”. Mi-a spus să i le trimit la Păltiniș, căci intenționa să le expună acolo și să-i scriu despre toate neconcordanțele din manuscrisele rămase. Mi-a lăsat apoi o listă actualizată (3 file dactilografiate) cu manuscrisele Eminescu aflate la B.A.R. (îmi mai dăduse una, cu trei ani în urmă, care era incompletă).*

Nu știu când au trecut trei sferturi de ceas la masa din sufrageria casei memoriale. Noica a stat cu scaunul înspre fereastra cu „vechiul salcâm”. Mi-a spus de câteva ori: *- Ați făcut o treabă bună. Probabil nu se aștepta. La sfârșit s-a ridicat și a spus tuturor: - Ați făcut o treabă bună și vă felicit din toată inima! Apoi, întorcându-se spre mine: dă-mi voie să te îmbrățișez. Era neîndoielnic emoționat și realmente fericit. (Ce mare lucru înfăptuisem decât exact ceea ce se cuvinea să fie făcut?)* La îndemnul lui Nicolae

Octavian, Noica i-a îmbrățișat la rând pe toți. Părea că-și stăpânește lacrimile. *Prietenul Liiceanu spune că pe tot ce pune mâna Noica nu iese. Iată că unul din cele cinci mari lucruri pe care mi le-am dorit toată viața a ieșit, și a ieșit aici, la Eminescu acasă. În timp ce vorbea a ridicat privirea, dar nu vedea pe nimeni. La plecare a mai adăugat: Numele nostru trebuie trecut sub tăcere. El nu mai există. Dumneavoastră ați făcut totul. În această stare de spirit a notat și în Cartea de onoare a muzeului. Comitetul de Cultură din Botoșani a înfăptuit, cu facsimilarea caietelor lui Eminescu, ceva de ordinul «visului încremit» al poetului. Cu recunoștința noastră caldă, a tuturor sufletelor românești.*

1 oct. '87, Ipotești

C-tin Noica [...]

5 decembrie 1987. Astăzi este ziua în care Constantin Noica a pășit dincolo, în nemărginirea imaterialului. Singur, la Ipotești, scot din raft *Jurnalul de la Păltiniș*. Mă uit îndelung la fotografia de pe copertă. Acum, Constantin Noica ne-a întors spatele tuturor. Urcă muntele... Cu două luni în urmă venise la Ipotești numai pentru că n-a mai avut răbdare; ținea să vadă manuscrisele facsimilate. Nu cred să fie întâmplător darul lăsat de Noica în preajma trecerii sale dincolo. Îmi stăruie în suflet îmbrățișarea pe care mi-o oferise la Ipotești.

Am manuscrisul 2268, file 34 verso (Așezu Ardeu)
*„... Tre tăsați puteri să nu te scali, să fii din manuscrisul
 celor ce s'au put răscălați... Trăi uncare tu ai fost,
 ști, vei fi totdeauna”.*

*Copiat de
 Constantin Noica
 7 oct. 1987*

Pagina 6 (Bastionul Țesătorilor):

Eugen Simion,
Caietele Eminescu și
Noica

<http://www.ascedu.ro/revista.html>

Traseul de lectură:

